

Punaisella merkityt asiat erityisen huomionarvoisia.

Vammalan seudun kalastusalueen LAUSUNTO UUDEN KALASTUSLAIN HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA

Kalakantojen hoidossa tavoitteena näyttää olevan siirtyä istutuskeskeisestä hoidosta kalastuksensäätelyyn perustuvaan hoitoon siten, että pääasiallisesti vain kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan sisältyvät istutukset ovat sallittuja. **Istutuksia tarvitaan jatkossakin eikä niitä tule liiallisesti vaikeuttaa.**

Yleisenä havaintona koko lausunnolla olevan luonnoksesta voidaan todeta, että sillä esitetään kalastuslainsäädäntöä muutettavaksi erittäin merkittävästi suojelemaan ja sen nojalla asetettaviin rajoituksiin pohjautuvaksi ja **kalavarojen hyödyntämisen näkökulma jää lähes täysin huomioon ottamatta.**

Tämä käy selvästi esille muun muassa siinä, että pykäläkohtaisissa perusteluissa taloudellinen näkökulma on mainittu vain kahden pykälän osalta, vaikka taloudellisesti kestävä käyttö on mainittu yhtenä kolmesta peruseriaatteesta lain ensimmäisessä pykälässä. Erityisesti esitetty lainsäädäntö näyttää perustuvan vaelluskalakantojen suojelutarpeeseen ja kaiken muun kalastuksen rajoittamiseen sen nojalla ilman minkäänlaista taloudellista kokonaistarkastelua.

Tältä osin on lisäksi todettava vaelluskalakantojen ongelman ydin, joka on vaelluskalakantojen lisääntymisalueiden tuhoaminen ihmisen toiminnasta johtuen.

Tästä johtuen nykyisillä poikastuotantoalueilla ei käytännössä voida millään suojelutoimenpiteillä yksin taata kantojen elpymistä

Vammalan seudun kalastusalueella on ollut ratkaiseva rooli toutainkantojen säilyttämisessä Suomen lajistossa ja meillä on lajista suurin sekä laajin käytännön tieto ja kokemus.

Laji ei ole enää millään lailla uhanalainen ja kalastettavia kantoja on ympäri Suomea.

Laji voidaan helposti ottaa viljelyyn jos on tarvetta.

Laji vaeltaa kuoreen tavoin lähimpään virtapaikkaan kutemaan. Lohikalojen suorittamaan vaellukseen liikettä ei järkisyin voida verrata.

Mielestämme toutain pitäisi poista vaelluskalojen luettelosta em syistä, muuten on vaarana turhat rajoitukset kalastukseen vaikka aihetta ei ole.

Nyt tarkasteltavasta uuden kalastuslain sisällöstä on keskusteltu paljon ympäri maata. Huolestuttavaa tässä keskustelussa on se, että uudesta kalastuslaista pelätään tulevan kaikkien kalastuskieltojen ja rajoitusten äiti eli normaalistakin kalastuksesta on tulossa sellainen pykäläviidakko, että kalalle on syytä ottaa juristi mukaan, jotta kaikki menisi pykälien mukaan. **Lain hengen tulisi selkeyttää asioita, ei**

monimutkaistaa!

Kalatalousalue. Yleiskommentti: lakiesityksessä lisätään aivan suhteettomasti ELY:n viranomaistoimintaa ja määräysvaltaa kalastusasioissa kalatalousalueiden ja vesienomistajien kustannuksella. Pitää ottaa oppia esim. uuden metsälain valmistelusta, siellä päinvastoin lisätään metsänomistajan oikeuksia päättää omaisuudestaan. Kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma on tärkeä linjapaperi, jossa määritellään kalavesien hoitoa ja käyttöä. Kalatalousalueen hallitus laatii tai laadituttaa käyttösuunnitelman ja yleiskokous päättää suunnitelman lähettämisestä ELY-keskukseen vahvistettavaksi.

Pykälät tulee kirjoittaa uudestaan siten, että ELY-keskus suorittaa ainoastaan käyttö- ja hoitosuunnitelman laillisuustarkastuksen ja tekee päätöksen sen hyväksymisestä jos huomautettavaa laillisuudessa ei ole.

Nykyään kalastusalaa vaivaa pikemminkin toimijoiden puute, kuin niiden liian suuri lukumäärä. Toimijoita ei kerta kaikkiaan ole vara menettää. Jotta kalatalousalueella olisi ylipäätään edellytyksiä toimia, on toimintaan saatava toimijoita mukaan. Siksi jatkossa on käytettävä edelleen 50 hehtaarin rajaa.

Kalastusalueen isännöitsijä nimike on ollut käytössä pitkään ja on niin vakiintunut käytäntö, ettei sitä pidä mennä muuttamaan. Lisäksi esim. neuvontajärjestöjen toiminnanjohtajat menisivät helposti sekaisin kalatalousalueiden toiminnanjohtajien kesken. Ihmisten olisi vaikea pysyä mukana, missä roolissa kukin esiintyy.

Kalatalousalueen yleiskokoukseen osallistumisoikeus tulee poistaa ympäristöjärjestöiltä, koska näille on taattu vaikuttamisoikeus yhteistyöryhmän kautta. Mikäli silti näille annetaan osallistumisoikeus, tulee ehdotun 25 §:n sanamuotoa muuttaa niin, ettei ympäristöjärjestöjä nimitetä ?asiantuntijoiksi?.

Ympäristöjärjestöt eivät omasta mielestäänkään ole kalatalouden asiantuntijoita, vaan niiden rooli on jotain muuta.

Lakiluonnoksessa on myös selkeitä ongelmakohtia. Toteutuessaan laki kaventaa edelleen kalaveden omistajan oikeuksia säädellä kalastusta omistamillaan vesialueilla. Laki on myös hyvin hallintokeskeinen, toimivaltaa siirretään kalastusalueilta kalatalousviranomaiselle ja perustettavien yhteistyöryhmien rooli jää verrattain epäselväksi.

Laki on lisäksi myös hyvin valvontapainotteinen, mutta ei korjaa kalastuksenvalvonnan perusongelmaa, eli sitä että nykyiset sanktiot kalastusrikkomuksista ovat riittämättömät, jotta niillä olisi riittävä ohjaavaa vaikutusta. Myös tutkinnon suorittaneille kalastuksen valvojille tulee saada oikeus nousta alukseen ja

tarkastaa saalis ja sivusaalis.

On epäilyttävää vesienomistajien kannalta, että valtio ryhtyisi myymään ELY-keskusten kautta ammattikalastuslupia osakaskuntien vesialueille,

Kalastavien kansalaisten kannalta ehkä merkittävin yksittäinen asia on termin ?kotitarvekalastus? poistuminen. Tätä perustellaan siten, että esimerkiksi kalastuksen säätelytarpeiden kannalta vapaa-ajan kalastajien jako eri ryhmiin on tarpeetonta. Taustalla on myös halua yhdenmukaistaa suomalainen käytäntö EU-alueen terminologian kanssa.

Kotitarvekalastus on tärkeä osa suomalaista kalastusperinnettä, eikä sitä tulisi millään tavalla väheksyä, vaan päinvastoin tulisi olla ylpeä ja korostaa sen merkitystä. On muistettava, että valtaosa Suomen vesistöistä on parhaiten hyödynnetty silloin kun niissä harjoitetaan järkiperaistä kotitarvekalastusta. Tätä taustaa vasten myös kaikkien tarpeettomien rajoitusten säätämistä tulisi välttää.

Edelleen on muistettava että monissa erityisperusteisissa kalastusoikeuksissa ja esimerkiksi kansallispuistoja koskevissa säädöksissä on viitattu nimenomaan kotitarvekalastukseen ja sen merkitykseen.

Kotitarvekalastus määritelmänä on siksi ehdottomasti sisällytettävä myös uuteen kalastuslakiin.

Luonnoksessa esitetään, että pyydysyksiköistä säädettäisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. **Esitettyä menettelytapaa ei pidä missään tapauksessa säätää esitetystä muodossaan.** Pyydysyksikköjen säätäminen asetusteitse on liian jäykkä tapa, jotta siinä voitaisiin ottaa huomioon toisaalta valtakunnalliset mutta myös alueelliset suuret erot eri pyydysten tehokkuudesta toisiinsa verraten. Eri pyydysten tehokkuus kalakantojen hyödyntämiseen riippuu pyydyksen teknisten ominaisuuksien sijasta ensisijaisesti vesialueiden fyysisistä ominaisuuksista, millaisia kalakantoja kullakin alueella esiintyy ja mikä on eri kalalajien hyödyntämismahdollisuus.

Esitetystä muodossaan onginnan ja pilkinnän määritelmä ja rajanveto viehekalastukseen tulee toteutuessaan aiheuttamaan merkittäviä ongelmia kalastusvalvonnalle. Maksuttomien yleiskalastusoikeuden laajentaminen kelaongintaan ja pilkkimisessä käytettävän vavan rajoitusten poistaminen ovat hyvin heikosti harkittuja esityksiä ja ovat jyrkässä ristiriidassa lain muiden tavoitteiden, rahoituspohjan laajentamisen ja kalastusvalvonnan tehostamisen kanssa.

6 mom. Onkimisen määritelmä tulee muuttaa vastaamaan voimassa olevaa

Kalastuslakia

7 mom. Pilkkiminen tulee määrittää niin, että se tapahtuu perinteisillä pilkkimiseen tarkoitetuilla välineillä. Mikäli venepilkintä sallitaan heittokalastusvälineillä, niin kalastuksen valvonnassa joudutaan mahdottomien tulkintatilanteiden eteen.

Esimerkkinä mainittakoon uusi, voimakkaasti yleistynyt kalastusmuoto vertikaalijigaus, joka on erittäin tehokasta, pystysuuntaan tapahtuvaa kalastusta, joka täyttäisi uuden lain pilkkikalastuksen määritelmän.

Kelaonginta tulee määritellä ja mikäli kelaonginta vapautetaan, niin sitä ei ainakaan tule saada harjoittaa ilman kalastonhoitomaksua veneestä. Tämä sen vuoksi, että liikkuvasta veneestä tapahtuvaa kelaongintaa on mahdotonta erottaa uistelusta.

Kun uusia kalatalousalueita muodostetaan, säädöksellä tulee varmistaa, että kalastusalueen varat jäävät jatkossakin uuden kalastuslain voimaan tullessa kyseisen vesialueen käyttöön.

Kalastusalueet ovat hoitaneet yleisvesialueiden kalastuksen ml. kaupallisen kalastuksen järjestämisen tähän saakka. Nykykäytännöllä on pystytty luomaan suuria järvi- ja lasko-kohtaisia virkistyskalastuksen lupa-alueita, mikä on saanut kiitosta myös maakunnan ulkopuolelta tulleilta kalastajilta.

Sastamalassa 24.1 Esko Piranen

Puheenjohtaja

Vammalan seudun kalastusalue

Myös

Kallialan osakaskunta